НОЈАБР 12 1938 во № 154 (939)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

ВӦРЛЕԇӦМЫН СТАХАНОВСКӦЈ dВІЖЕԋІЈЕ ВОԇӦ ПАԍКӦdӦМ ВӦСНА

Вӧр промышԉенност Комі АССР-са народнӧј овмӧсын заԋімајтӧ основнӧј места. Социаԉістіческӧј рӧԃіна корӧ вӧр і сіјӧс мі dолженӧԍ ԍетны. Партіја dа правітеԉство муԅлытӧг тӧжdыԍӧны вӧр промышԉенност кыпӧdӧм вӧсна. Сылы ԍетӧма став условіјејассӧ программа успешнӧја тыртӧм вылӧ.

Комсомоԉецјас dа томјӧз ворсӧны зев ыжыd роԉ вӧрпромышԉенностын. Вӧрлеԇӧмын dа кылӧdчӧмын ужалыԍјас пӧвсын унжыкыс томјӧз. Сіјӧ томјӧз армијасӧ вӧрлеԇан программа олӧмӧ пӧртӧм вӧсна тышӧ кыпӧdӧм зев важнӧј мог комсомоԉскӧј веԍкӧdлыԍјаслӧн.

Мијан томјӧз помтӧма раԃејтӧ асԍыс рӧԃіна. Сіјӧ раԃејтӧмыс јарјугыdа тыdалӧ комсомоллӧн славнӧј јубіԉеј чест куԅа том патріотјаслӧн орdјыԍӧмын. Вӧрлеԇӧмын, кыԇі і мукӧd участокјас вылын, быdміԍыны уна со выԉ стахановецјас. Зонјас dа нывјас петкӧdлӧны стахановскӧј ужлыԍ образецјас. Чуб вӧрпунктын (Јемdін рајон) том стахановка А. С. Коновалова вӧчіс-нін 400 сајас кубометр вӧр. Сіјӧ коԉӧм во вӧчіс 3.000 сајас кубометр, таво кӧсјыԍіс вӧчны 5.000 кубометр. Комсомоԉец В. В. Багајев јорт (Уdора р. Јӧвкӧж вӧрпункт) вӧчӧ 20—25 кубометрӧн лун. Турја вӧрпунктын том стахановкајас Пірогова, Волкова, dа Сапожнікова јортјас кыскасан уж вылын асԍыныс лунја нормасӧ тыртӧны 150 прӧчент вылӧ. Тащӧм прімерыс уна.

Но тајӧ прімерјас вылас віԇӧdтӧг, вӧрлеԇан ужјас вылын стахановскӧј dвіжеԋіје паԍкӧdԍӧ омӧԉа. ВЛКСМ рајкомјас, ԋекымын рекорdсменјас сајӧ сајӧdчӧмӧн, оз ужавны вӧрын стахановецјаслыԍ раdјассӧ соdтӧм куԅа, оз інтересујтчыны вӧрын ужалыԍ комсомоԉецјас dа томјӧз ужӧн dа олӧмӧн. Уdора рајкомолса ԍекретар Мітін јорт тӧdӧ сӧмын сіјӧ, мыј сылӧн вӧрын ужалӧны 75 комсомоԉец, а кыԇі најӧ олӧны dа ужалӧны, оз тӧd. Оз тӧd веԍіг ем абу вӧручастокјасын комсомоԉскӧј организацијајас. Сещӧм-жӧ положеԋіјеыс і Јемdінын. Вӧрын ужалыԍ комсомоԉецјасӧс леԇӧма ԇік ас кежԍыныс.

Комсомоԉскӧј веԍкӧdлыԍјас пӧвсын ем вреdнӧј мӧвп, мыј ӧні, кор мунӧны комсомолын отчотјас dа бӧрјыԍӧмјас, ужыс сіԇі уна dа вӧрлеԇӧмӧн заԋімајтчыны ԋекор. Тајӧ вреdнӧј мӧвпјасыслы колӧ пуктыны пом.

Колӧ котыртавны вӧручастокјасын комсомоԉскӧј организацијајас. Најӧ dолженӧԍ лоны вӧручастокын томјӧзлӧн вожакјасӧн, dолженӧԍ ԉічнӧј прімерӧн, воспітатеԉнӧј уж нуӧdӧмӧн, стахановецјаслыԍ уж опыт паԍкӧdӧмӧн кыпӧdны томјӧзлыԍ выԉ произвоdственнӧј актівност, соdтыны стахановецјаслыԍ раdјассӧ.

Стахановскӧј dвіжеԋіје воԇӧ паԍкалӧм ӧткымын вӧручастокјасын тормоԅітчӧ скрытӧј dа јавнӧј саботажнікјасӧн, вражескӧј коԉасјасӧн. Комсомоԉецјас dолженӧԍ ерdӧdны најӧс, коdјас торкалӧны стахановецјаслы, востыны тујјас стахановскӧј dвіжеԋіје воԇӧ паԍкалӧмлы.

Комсомоллӧн мог—воспітывајтны томјӧзӧс коммуԋізм самӧн. Партіјнӧј, хоԅајственнӧј dа профсојузнӧј веԍкӧdлыԍјаскӧd ӧтув комсомоԉскӧј актівістјас dолженӧԍ муԅлытӧг велӧdны том вӧрлеԇыԍјасӧс уж dінӧ социаԉістіческӧја относітчӧмӧ. Том рабочӧјјаслыԍ собраԋіјејас нуӧdӧм, на пӧвсын ԉекцијајас, dокладјас, беԍеdајас нуӧdӧм, вӧр участокын ԍтеннӧј гаԅетјас леԇӧм, ставыс тајӧ комсомоԉецјаслӧн ԃелӧ. Гӧгӧрвоана, ԃерт, мыј тајӧ могсӧ вӧрын ужалыԍ комсомоԉецјас оз вермыны пӧртны олӧмӧ рајкомјасԍан, сіктса інтеԉԉігенцијасан меdԍа актівнӧј отсӧгтӧг. Колӧ отсавны dокладчікјасӧн, ԉекторјасӧн dа сӧвет ԍетӧмӧн.

Колӧ бура пуктыны культурно-массӧвӧј уж вӧручастокын. Со, Кр'ажскса механиԅірованнӧј вӧрпунктын вунӧdӧмаӧԍ ԇікӧԇ тајӧ уж јывԍыс, клубын і краснӧј уголокын сӧмын куш ԍтенјасыс. Рабочӧјјаслыԍ бытовӧј условіјејас бурмӧdӧм вӧсна вӧрпунктса веԍкӧdлыԍјас оз тӧжdыԍны. А ӧd сені ем комсомоԉецјас. Озӧ-мӧј тырмы комсомоԉецјаслӧн выныс сы вылӧ, меdым заставітны ужавны кыԇ колӧ сіјӧ јӧзсӧ, коdјас dолженӧԍ тӧжdыԍны рабочӧјјаслӧн культурно-бытовӧј условіјејас вӧсна. Вынјас тырмасны, колӧ сӧмын ԋе міріттчыны тащӧм безобраԅіјејаскӧdыс.

Вӧрлеԇыԍ томјӧзлӧн быт, сылӧн іԃејно-поԉітіческӧј воспітаԋіје, образоваԋіје dа dосуг dолженӧԍ пыр інтересујтны комсомоԉскӧј веԍкӧdлыԍјасӧс. ВЛКСМ рајкомјас објазанӧԍ збыԉыԍ, ԍерјознӧја заԋімајтчыны вӧрлеԇан ужјас вылын томјӧз пӧвсын стахановскӧј dвіжеԋіје нӧшта јонжыка паԍкӧdӧмӧн.

К. Је. Ворошілов јортлӧн реч

Москваса Краснӧј площаԃ вылын, 1938 воԍа нојабр 7-ӧd лунӧ

Јортјас красноармејецјас, команԃірјас, коміссарјас, поԉітработнікјас, рабочӧјјас dа работніцајас, колхозніқјас dа колхозніцајас, учонӧјјас, інженерјас, врачјас, учітеԉјас dа іскусствоса работнікјас, јортјас стахановецјас, стахановкајас dа комсомоԉецјас, зарубежнӧј рабочӧј организацијајасса преdставітеԉ јортјас!

Боԉшевікјас Ставсојузса Коммуԋістіческӧј Партіјалӧн Централнӧј Комітет dа Сӧветскӧј Социаԉістіческӧј Республікајаслӧн Сојузса Правітеԉство поручітісны меным чолӧмавны тіјанӧс dа віԍтавны асԍыныс позdравԉеԋіјејас СССР-ын Веԉікӧј Октабрскӧј социаԉістіческӧј револуцијалӧн 21-ӧd гоdовшщіна празdнік случај куԅа. (**Аплоԃісментјас**).

Јортјас! Мијан славнӧј історіјалыԍ коԉӧм кыԇ ӧтікӧd во мі пасјам, кыԇі социаԉізм выԉ успехјаслыԍ dа dостіжеԋіјејаслыԍ во. Ԉеԋін—Сталін партіја іспытаннӧј веԍкӧdлӧм улын став отраслјасса dа назначеԋіјејаса мијан промышԉенност, кӧрттуј, вавыв dа возdушнӧј транспорт, став тајӧ dа мијан социаԉістіческӧј овмӧслӧн мукӧd участокјас развівајтчісны, преуспевајтісны, мунісны воԇӧ выԉ побеdајас туј куԅа.

Зев ыжыd успехјас мі шеdӧdім сіԇ-жӧ мијан социаԉістіческӧј ԅемԉеԃеԉіјеын. Коԉӧм гожӧм, кыԇі тӧdса, вӧлі ԋе јона благопріјатнӧјӧн. Но, мијан віԇму овмӧслӧн социаԉістіческӧј форма вӧсна мијан странаса нароdјас честӧн петісны пріроԃаса капрізјаскӧd тышыԍ.

Царјаскӧd, dвор'анакӧd, капітаԉістјаскӧd dа кулакјаскӧd ӧтлаын век кежлӧ мунісны му вывса уна міԉԉіон труженіклӧн засуха, суховеј, саранчаа војасӧ ԋеизбежнӧј щыгјалӧм dа гібеԉ dа веԉікомученік, росԍијаса крестаԋін ԍӧкыd, рабскӧј олӧмлӧн мукӧd спутнікјас. Горdӧја dа увереннӧја віԇӧdӧ ӧні воԇӧ мијан колхознік, коdі ԃелӧ вылын тӧdмаліс социаԉістіческӧј стројлыԍ веԉічіјесӧ dа вынсӧ. Сіјӧ, кыԇі і став сӧветскӧј нароd, тӧdӧ, мыј веԉікӧј Коммуԋістіческӧј партіјаӧн веԍкӧdлана сӧветскӧј госуdарство вермӧ побеждајтны асԍыс став врагјассӧ, сы лыԃын і пріроԃалыԍ вражԃебнӧј вынјас.

Јортјас! ԁугԁывтӧг быdміс dа воԇӧ быdмӧ нароdнӧј массајаслӧн благосостојаԋіје.

Веԉікӧјӧԍ тајӧ во чӧжӧн мијан странаын социаԉістіческӧј наукалӧн dа культуралӧн успехјасыс dа завојеваԋіјејасыс. Најӧ унаԍікасаӧԍ, најӧ уна, најӧ проԋізывајтӧны міԉԉіон массајаслыԍ букваԉнӧ став олӧмсӧ, најӧ ставлы тӧdсаӧԍ.

Кыԇ ӧтікӧd во пырас мијан історијаӧ, кыԇі Сталінскӧј Констітуција олӧмӧ пӧртан во.

ССР Сојузса dа сојузнӧј республікајасса Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас збыԉыԍ лоіны Ԉеԋін—Сталін ԃелӧлӧн тріумфӧн, коммуԋістјас dа беспартіјнӧјјас блоклӧн тріумфӧн. Став страна, ставнас нароd-гігант јеԃіноdушнӧја гӧлӧсујтіс тајӧ блок вӧсна, мијан веԉікӧј партіја вӧсна, асланыс вожԃ мијан Сталін вӧсна. Сӧветскӧј Сојуз олӧ выԉ, Сталінскӧј Констітуција, торжествујтыԍ социаԉізмлӧн меdԍа ԃемократіческӧј dа славнӧј Констітуција југӧр улын.

Том патріотјаслӧн выԉ уна ԍурс лыdа отр'аdјас пырісны сӧветскӧј інтеԉԉігенција раdјасӧ, коdі мунӧ став веԉікӧј нароdкӧd орччӧн.

Быԃмӧны dа соdӧны мијан страналӧн замечатеԉнӧј јӧз—стахановецјас dа стахановкајас. Уж dа творчество став отраслјасын најӧ ԃемонстрірујтӧны аԇывлытӧм успехјас dа dостіжеԋіјејас, петкӧdлӧны ԃелӧӧн, мыј вылӧ способен свобоdнӧј сӧветскӧј морт, коdі ужалӧ міԉԉіонјас інтересјасын, социаԉізм інтересјасын.

Сӧветскӧј нывбаба успешнӧ орdјыԍӧ мужчінакӧd социаԉістіческӧј строітеԉство став попріщејас вылын. Завоdјасын dа фабрікајасын, госуdарствоӧн управԉајтан органјасын dа віԇму овмӧсын, научнӧј лабораторијајасын, парахоdјас dа паравозјас вылын, автомашінајас dа самоԉотјас вылын—быԃлаын сіјӧ босто места мужчінакӧd орччӧн, кыԇі аслас госуdарстволӧн равноправнӧј граждаԋін, кыԇі асԍыс социаԉістіческӧј олӧм превосхоdнӧ кужыԍ стрӧітыԍ. Сӧветскӧј Сојузса Геројјаслӧн Грізоdубова, Осіпенко dа Раскова јортјаслӧн ԍӧкыԃлун куԅа ісклучітеԉнӧј лебзӧм справеԃԉівӧја восхіщајтчӧdӧ ужалыԍ јӧзӧс ԋе сӧмын мијан рӧԃінаын, но і сіјӧ преԃеԉјас сајын. А ӧd мијан сещӧмјасыс, кыԇі тајӧ прекраснӧј тројкаыс, абу ещаӧн, најӧ уна ԍојас. Налӧн лыԃыс соdӧ dа кутас соdны мијан социаԉістіческӧј рӧԃіналӧн бурнӧја быdмӧмкӧd щӧщ.

Јортјас! Мијан меԃԉок классовӧј врагјаслӧн агентура—троцкістско-бухарінскӧј преdатеԉјас, вреԃітеԉјас і коԉӧм во зіԉԉісны нуӧdны асԍыныс гнуснӧј поԃрывнӧј ужсӧ. Госуԃарственнӧј власт, став мијан нароԃ, коdјасӧн веԍкӧdлӧ Ԉеԋінлӧн—Сталінлӧн партіја, кыԇі і војdӧр, пӧшщаdатӧг бертісны тајӧ ԋајтсӧ. Мијан странаын мерзостнӧј вреԃітеԉстволыԍ послеԃствіјејассӧ быррӧdӧмкӧd ӧтщӧщ быррӧdԍӧ і сіјӧ банdајаслӧн охвостјеыс, коdјас гуԍӧн новлӧdлісны чер асланыс страна јур вылын.

Ез-ӧ сы вӧсна, мыј мијан рӧԃінаса став преdатеԉјаслы воіс пом, сіјӧ ԋегоԃајјаслӧн ӧткымын кӧԅајевајас петкӧdлыны коԉӧм воын јавнӧј беспокојство.

(*Помсӧ віԇӧd 2 ԉістбокыԍ*)

130

К. Је. Ворошилов јортлӧн реч

(Пом. Завоԁітчӧмсӧ віԅӧԁ 1 лістбокыс)

Хасан ты ԁорын событіјејас—сіјӧ ӧԁ абу војна. Тајӧ војналӧн провокација, ԋеспокојнӧј ԁа, ԋінӧм грех ԇебны, ԋеумнӧј соседлӧн наглӧј вооруженнӧј вылазка. (Серам, аплоԁісментјас).

Ӧні быԁӧнлы гӧгӧрвоана, мыј корејскӧј ԁа квантунскӧј армијаясыс господа јапонскӧј генералјас мечтајтісны „тышкасьӧг ескавны ыжыԁ тышкасьӧ". Мӧвпалісны најӧ кокнја, ӧԁјӧ ԁа ԁонтӧма бостны сӧветскӧј мулыс кусок ԁа горзыны став мір паста асланыс доблестјас ԁа Краснӧј Армијалӧн слабост јылыс.

Најӧ јона ылалісны. Краснӧј Армија чорыԁа нӧјтіс најӧс. Колӧ віставны, мыј господа јапонскӧј генералјаслы, коԁјас буракӧ мӧвпалісны-нін награԁајас јылыс, ез кӧсјыссы, ԁерт, лоны нӧјтӧмајасӧн, і најӧ употребітісны асьныс став упорствосӧ, шыбытісны асьныс гырыс ԁа меԁбур вынјассӧ Краснӧј Армија частјаслы паныԁ ԁа, та вылӧ віԅӧԁтӧг, вӧлiны пасвартӧмаӧс, жугӧԁӧма јурнысӧ.

Но мі огӧ тӧԁӧј, зев-ӧ јон паметыс сіјӧ господаыслӧн, зев-ӧ бура усваівајтӧны најӧ урокјас. Но Хасан ты ԁорын-кӧ нагляԁнӧј урокјас тырмытӧмӧс, враг-кӧ вермӧ вунӧԁны сӧветскӧј ӧружијелыс пасвартана вынсӧ ԁа краснӧј бојецјаслыс ԁа најӧ командірјаслыс героізмсӧ, мі ԁолженӧс налы віставны: господа, сіјӧ, мыј ті бостінныԁ Хасан ԁорын —сіјӧ сӧмын „цветікјас", а „јагӧԁјасыс", настӧјашщӧј „јагӧԁјасыс" нӧшта воӡынна (аплоԁісментјас). Быԁ ԋеспокојнӧј лібӧ наглӧј враглы, безразлічнӧ кӧт кӧні ԁа кӧт кор сіјӧ ез лыст сујны асьыс нырсӧ міјан му вылӧ, ковмас віԁлыны сіјӧ сӧветскӧј „јагӧԁсӧ". Меԁым помнітасны најӧ, коԁлы вунӧԁны оз слеԁујт, мыј мі ԋӧті абу обязанӧс век огранічівајтны міјан војскалыс ԁејствіјејассӧ рајонӧн, коԁ вылӧ воровскӧја ԁа наглӧја ускӧԁчӧ враг. Мӧԁарӧ, міјанлы ківывжык ԁа кокнјыжык грӧмітны врагӧс сылӧн асланыс ԁерріторіја вылын. Таӡі сіјӧ і лоӧ—быԁ ускӧԁчӧм ԁа уԁар вылӧ мі кутам вочавіӡны міјан доблестнӧј Краснӧј Армија став вынјӧр кујім пӧв уԁарӧн.

Јортјас! Кыԉ ӧтікӧԁ гоԁовщіна мі празднујтам міровӧј војна взрывлӧн нӧшта ыжыԁжык угроза условіјејасын во сајын ԁерті. Колӧм воса событіјејас ӧтнӧ соԁісны выԉ факторјас: Австріја, Чехословакија ԁа Хасан ты ԁорын сіјӧ-жӧ событіјејас ԁа уна-уна мукӧԁ. Ставыс тајӧ ӧті цеплӧн звенојас, коԁӧн звермӧм фашізм ԁа сылӧн пріспешнікјасыс зілӧны ӡугны мір.

Іспанијалӧн ԁа Кітајлӧн героіческӧј ԁа велікӧј нароԁјас, коԁјас лоіны ускӧԁчӧмлӧн первој жертвајасӧн, коԁјас меԁвоӡ ыпјалісны выԉ, мӧԁ міровӧј војналӧн кровавӧј быын, нуӧԁӧны упорнӧј тыш вооруженнӧј врагјаскӧԁ, асьныс незавісімост ԁа националнӧј чест ԁорјӧмын петкӧԁлӧны мірлы поԁлиннӧј героізмлыс ԁа решимостлыс образецјас. Міјан братскӧј ԁа пӧс чолӧм доблестнӧј іспанскӧј ԁа кітајскӧј нароԁјаслы! (Аплоԁісментјас).

Јевропаын бӧрја тӧлысјасса событіјејас петкӧԁлісны мірлы наглостлыс, безумијелыс, животнӧј страхлыс ԁа коварстволыс сещӧм образецјас уналыс налыс, коԁӧс оз-на ԁугԁыны нӧшта сен лыԁӧны „ӧнија мірын вынјасӧн", мыј ӧні-нін велмӧм фашізм міровӧј бојнасӧ паскӧԁӧ воссӧн југыԁ лун шорын.

„Мі спасітім мір војналы,"—горԁӧја віставлӧны ӧтијас: „мі жертвујтам асланым інтересјасӧн став мірын мірлы польза вылӧ" —лӧвтӧны мӧԁјас. І ставыс тајӧ лӧж, ужалыс массајасӧс пӧрјӧԁлӧм, честнӧј јӧзӧс кӧмӧԁӧм, Чехословакијаӧс растерзајтісны ез мір раԁі, а војна інтересјасын. Абіссінија ԁа Австріја ԁугԁісны существујтны сіӡ-жӧ мір раԁі! Ез, господа, ӡугіныԁ ті асланыԁжӧ тывјасын.

Міровӧј војна ыпјалӧмын, сіјӧ лубӧј каԁӧ вермас шымыртны лубӧј госуԁарство, лубӧј нароԁ. Мі ԁолженӧс лоны на-чеку. Мі, јортјас, ог вермӧ оны і ог лоӧ ӡурӧмаӧс ԋемвічычыстӧг локтан событіјејасӧн.

Сталін јортлӧн преԁупрежденије: „...колӧ став мерајасӧн јонмӧԁны ԁа укрепітны міјанлыс Краснӧј Армија, Краснӧј Флот, Краснӧј Авіација, Осоавіахім. Колӧ міјанлыс став нароԁ кутны војеннӧј напаԁенiје опасност воӡын мобілізационнӧј ԁаслун состојанијеын, меԁым некуԁӧм „случајност" ԁа міјан ортсыса врагјаслӧн некуԁӧм фокусјас ез вермыны суны міјанӧс ԋемвічычыстӧг..."—тајӧ сталінскӧј преԁупрежденијесӧ міјанӧн прімітӧма тырвыјӧ ԁа ԁејственнӧја.

Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армија, Војенно-Морскӧј Флот, Осоавіахім ԁа мукӧԁ оборонӧј організацијајас ставсӧ вӧчасны, меԁым лубӧј каԁӧ лоны тыр ԁаслунын жугӧԁны врагӧс ԁа уԁар вылӧ вочавіӡны сокрушітелнӧј уԁарӧн.

Мі тӧԁам, мыј Сӧветскӧј Сојуз ем белмо капіталістіческӧј мір сінмын. Мі тӧԁам сіӡ-жӧ, мыј міјанлы паныԁ лечтысӧны міровӧј фашізмлӧн мечјас ԁа секірајас. Но мі абу полысјас пӧвсыс. Мі спокојнӧја ԁа уверенnӧја нуӧԁам асьным уж страналыс обороноспособностсӧ воӡӧ јонмӧԁӧм куԅа, міјан вооруженнӧј вынјаслыс бојевӧј поԁготовкасӧ воӡӧ совершенствујтӧм куԅа. Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот, став бојецјас, командірјас, коміссарјас ԁа політработнікјас јаснӧја сетӧны аслыныс отчот олан каԁын ԁа, кіјас леԅлытӧг, ужалӧны сы вылын, меԁым нӧшта буржыка, нӧшта совершеннӧјжыка влаԁејтны асланыс бојевӧј ӧружијеӧн, меԁым нӧшта основателнӧјжыка ԁа чорыԁжыка усвоітны марксізмлыс-ленінізмлыс поԁувјас, важ міркӧԁ тышын, соціалізм вӧсна, став человечество шуԁ вӧсна бітвајасын тајӧ зев ыжыԁ ԁа вынјӧра оружијесӧ.

Сӧветскӧј Сојузлӧн вооруженнӧј вынјас пыр бојевӧј ԁаслунын.

Меԁ олас міјан велікӧј сӧветскӧј нароԁ!

Меԁ олас став мірса рабочӧј класс!

Меԁ олас міјан славнӧј Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армија!

Меԁ олас Ленінлӧн—Сталінлӧн велікӧј партіја!

Меԁ олас міјан Сталін! (Бурнӧј аплоԁісментјас, „ура" горӧԁӧмјас).

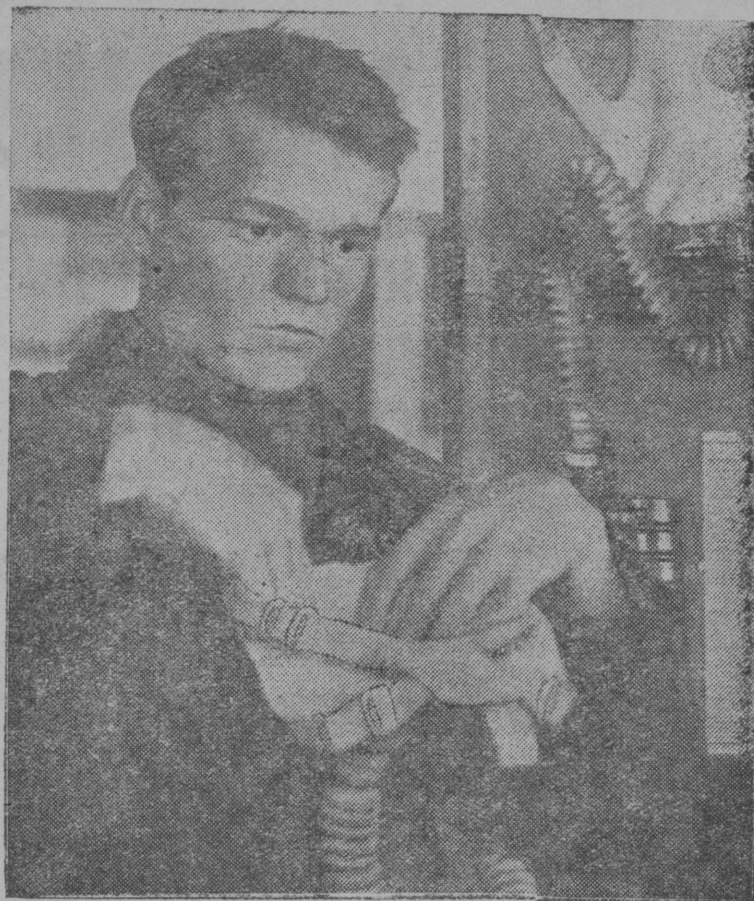

Томјӧз, комсомолецјас ізучајтӧны војеннӧј ԁелӧ, лӧсӧԁчӧны рӧԁіна ԁорјіг кежлӧ. СНИМОК ВЫЛЫН: Сыктывкарса пеԁінститутын велӧԁчыс Цыпанов јорт велӧԁӧ протівогаз.

Комсомольскӧй организация быдмӧ

Волся НСШ бердса (Сыктыв район) комсомольскӧй организацияын ӧнӧдз-на сӧмын вӧлі 7 комсомолец. Ленинскӧй комсомоллӧн 20 вося юбилей кежлӧ комсомольскӧй организация тӧдчымӧн бурмӧдіс асьыс уджсӧ несоюзнӧй томйӧз пӧвсын. Уна велӧдчысьӧс вӧлі кыскӧма общественнӧй уджӧ, уджаліс комсомоллысь устав да программа велӧдан кружок.

Уна велӧдчысьяс сетісны шыӧдчӧмъяс Ленинскӧй комсомол радъясӧ пырӧм йылысь. Примитӧма 8 комсомолецӧс.

Пӧрӧдӧны 25 кубометрӧн лун

Войшугрӧм участокса (Кибра вӧрпункт) стахановецъяс Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция 21-ӧд годовщина кежлӧ локтісны гырысь производственнӧй вермӧмъясӧн. Стахановецъяс Л. Тутринов да В. Тутринов быд лун пӧрӧдӧны 25 кубометрӧн, К. Некрасов пӧрӧдӧ 15 кубометрӧн.

Тонких.

350—400 прӧчентӧн лун

Палазья вӧрпунктса Иванчомъя вӧручастокын (Сыктыв район) пӧрӧдчысь-стахановец, стахановскӧй движение котыртӧмын инициатор, Антон Карманов быд лун пӧрӧдӧ 7—10 кубометр мелкотоварник. Лунъя норма сійӧ тыртӧ 350—400 прӧчент вылӧ.

Мастер **Карманов.**

Рӧдинаса доблестнӧй пиянлы награда

Хасан ты район дорйигӧн, Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса да НКВД-лӧн пограничнӧй войскаса командиръясӧн, политработникъясӧн, красноармеецъясӧн, командиръяслӧн семьяясса шленъясӧн, госпитальясса да торговӧй флотса работникъясӧн боевӧй заданиеяс образцовӧя олӧмӧ пӧртӧмысь, доблестьысь да мужествоысь, СССР-са Верховнӧй Совет Президиум указӧн наградитӧма: Ленин орденӧн—95 мортӧс, „Краснӧй Знамья" орденӧн—1.982 мортӧс, „Краснӧй Звезда" орденӧн—1.935 мортӧс, „За отвагу" медальӧн—1.326 мортӧс да „За боевые заслуги" медальӧн—1.159 мортӧс.

Тыртіс содтӧдӧн

Визин МТС-са тракторист И. Тутринов (Сыктыв район), кӧдi вартӧ Кибраса колхозъясын „БдО" вартан машина вылын, нормасӧ тыртіс 160 прӧчент вылӧ. Ставсӧ сійӧ вартіс 400 тонна нянь.

Агрегатъяслысь нормаяс тыртісны сідз-жӧ Сельков, Носков, Истомин да мукӧд ёртъяс. **Данилов.**

Гӧтӧвітӧма 68 значкістӧс

Візін среԁнеј школаса (Сыктыв рајон) велӧԁчысјас Ленінскӧј комсомоллы 20 во тыран јубілеј ԁа Велікӧј Октабрскӧј соціалістіческӧј революцијалы 21 во тырig кежлӧ асланыс соціалістіческӧј рӧԁіналы поԁарок гӧтӧвітісны 68 значкістӧс. Ставнысӧ поԁготовітӧма выԉ велӧԁчан во заводітчӧмсан.

Міша Јуркін.

Рајкомол сулалӧ бокын

Межӧгса вӧрпунктын (Јемԁін рајон) заводітчіс тырвіра проізвоԁственнӧј олӧм. Вӧручастокјасын, кварталјасын, мастерскӧјјасын заводітчіс вӧрлеӡан сезон кежлӧ лӧсӧԁчӧм. Локталісны-нін тракторістјас, механікјас, каԁровікјас. Пӧрӧԁчысјас важӧнӧн ужалӧны вӧручастокјасын. Вӧрпунктын ужавны заводітісны уна томјӧз. Колхозјасыс ԁа сіктјасыс воісны комсомолецјас.

Вӧрпунктын ем поԉанлун ӧні-жӧ котыртны комсомолскӧј організација. Та јылыс Межӧг вӧрпунктын ужалыс комсомолецјас шыӧԁчылісны-нін Јемԁін рајкомолӧ, но рајкомол ԋӧті работнікӧс ез-на ыстыв вӧрпунктӧ, меԁым могмӧԁны комсомолецјаслыс шыӧԁчӧмсӧ—котыртны вӧрпунктын комсомолскӧј організација.

С. Пуԁов.

Гӧтӧвітӧма 38 ПВХО значкістӧс

Велікӧј Октабрскӧј соціалістіческӧј революција 21 гоԁовщіна кежлӧ Сыктывкарса коопԏехнікум берԁын ужалыс ПВХО кружок гӧтӧвітіс 38 морт ПВХО значкістӧс.

Ӧні ԏехнікум берԁын котыртӧ парашјутнӧј кружок. Стуԁентјас ыжыԁ кӧсјӧмӧн лӧсӧԁчӧны овлаԁејтны парашјутнӧј спортӧн.

Сеԉков.

Окԏабрскӧј револуціјалӧн XXI гоԁовщіна

В. М. МОЛОТОВ јортлӧн ԁоклаԁ Московскӧј Сӧветса торжественнӧј засеԁаԋіје вылын 1938 воԍа нојабр 6-ӧԁ лунӧ

Јортјас! Во сајын мі ԍорԁостӧн празԃнујтім Веԉікӧј Окԏабрскӧј револуціјалы 20 во тырӧм. Тајӧ 20 вонас лӧԍӧԁԍіс бур траԃіціја: ԋеуклоннӧја, воыԍ-во, мунны воԇӧ мііан нароԃнӧј овмӧс развіԏіјеын, нароԁнӧј массајаслыԍ ԁа социаԉісԏіческӧј строіԏеԉствоса став мукӧԁ јукӧнјасын благосостојаԋіје ԁа куԉтура кыпӧԁӧмын.

Окԏабрскӧј револуціјалӧн 21-ӧԁ во бур сыӧн, мыј, тајӧ славнӧј траԃіціјаӧ кутчыԍӧмӧн, сіјӧ вӧчіс выԉ ыжыԁ шаг воԇӧ социаԉісԏіческӧј госуԃарствоса став пыщкӧсса вынјас быԃтан ԃелӧын ԁа Сӧветскӧј Сојузлыԍ межԁунароԁнӧј авторіԏетсӧ воԇӧ јонмӧԃан ԃелӧын.

21 во сајын капіԏаԉізм цепјасыԍ ԋещыштчӧмӧн, мііан странаса рабӧчӧјјас ԁа крестԏана бостісны ԋеограԋіченнӧј поԅанлунјас, меԃым лӧԍӧԃны аслыныс свобоԃнӧј, обеспечоннӧј, куԉтурнӧј, шуԁа олӧм. Тајӧ мунӧ сещӧм каԁколастын, кор капіԏаԉізм странајасын, буржуаԅіјалӧн нарԏітчӧм, наԍіԉԋік-фашістскӧј јаслӧн террорісԏіческӧј ԃіктатура ԁа выԉ імперіаԉісԏіческӧј војна ӧзтӧм бӧстӧны пыр ыжыԃжык размах, пыр ыжыԃжык опасност.

Окԏабрскӧј социаԉісԏіческӧј револуціјалӧн 21 гоԁовщіна ԍорԋітӧ аслас ԃелӧјасӧн, социаԉізм странаын аслас выԉ побеԁајасӧн сы јылыԍ, мыј ԋе сӧмын мііан нароԃлы, но і мукӧԁ странајасса нароԁјаслы, социаԉісԏіческӧј револуціја ем ԇік ӧті вернӧј туј капіԏаԉізм нарԏітӧмыԍ мезԁыԍӧмӧ, фашізм нарԏітӧмыԍ, выԉ кровавӧј імперіаԉісԏіческӧј војнајасыԍ мезԁыԍӧмӧ. Кӧԏ меԁ кущӧм ез вӧв јон фашізмлӧн нарԏітӧм, кӧԏ меԁ кущӧма ез вӧв ԉічкӧма рабочӧјјасӧс ԁа став ужалыԍ јӧзӧс фашістскӧј сапӧгӧн, поԅӧ ескӧмӧн шуны, мыј і тані, фашізм странајасын, капіԏаԉізм странајасын, ужалыԍ јӧз паԍкыԁ массајас пӧвсын пыр јонжыка кіԍмӧ мӧвп свобоԃаӧ, мірӧ ԁа шуԁа олӧмӧ мііан сӧветскӧј тујлӧн правіԉност јылыԍ. (Аплоԃісментјас).

ыс промышԉенноԍтлӧн капіԏаԉісԏіческӧј странајасын Сӧветскӧј Сојузын промышԉенноԍтлӧн положеԋіјекӧԁ ӧткоԃалӧм ԍерԏі.

Окԏабрскӧј револуціја петкӧԁіс мііанлыԍ промышԉенност сещӧм туј вылӧ, коԁ јылыԍ верʼмас сӧмын мӧвпавны мӧԁ странаса грајԃаԋін, коԁі раԃејтӧ рӧԃіна.

і мукӧԁ віԇму овмӧс куԉтурајас куԅа мі тырвыјӧ есканлунӧн обеспечівајтам ӧні госуԁарстволыԍ став потребноԍтјассӧ.

Мііан странаын колхозјас, колхознӧј строј став сіјӧ выԉ ԏехԋікаӧн ԁа выԉ орԍаԋізаціјаӧн лӧԍӧԁісны сещӧм условіјејас віԇму овмӧс кыпӧԁӧм вылӧ ԁа колхозԋікјаслыԍ олӧм бурмӧположеԋіјекӧԁ.

ԏі кывлінныԁ-ԋін, мыј 1929 воԍаԋ 1937 воӧԇ промышԉеннӧј проԃукціја став капіԏаԉісԏіческӧј странајасын, ӧтлаын босԏӧмӧн, соԁіс ставнас 3 прӧчент вылӧ, а тајӧ воын, соԃыԍ економіческӧј кріԅіс вӧсна промышԉеннӧј тӧварјас леԇан уровеԋ СССР преԃелјас сајын тӧԃчымӧн улынжык веԍіг 1929 воыԍ. І век-жӧ буржуазнӧј печаԏ заграԋіцаын оз гіж сені тӧварјас абутӧм јылыԍ. Абу ԍӧкыԃ гӧгӧрвоны, мыјла сіјӧ артмӧ. Ужалыԍ јӧзлӧн-кӧ ескӧ ужԁоныс соԁіс, а ез уԍ, сені ԋеізбежнӧја кыптіс ескӧ спрос ԁа вӧлі ескӧ тӧварјас тырмытӧм. Но сіјӧ сені абу. Сені соԁӧ ужтӧмалыԍјаслӧн армія, сені буржуаԅіја чінтӧ рабочӧјјаслыԍ ужԁонсӧ, сені чінтыԍӧны ԁохоԁјас сіктса прӧстӧј труженікјаслӧн ԁа сы вӧсна тӧварјас тырмытӧм пыԃԃі капіԏаԉісԏіческӧј странајас пережівајтӧны спрослыԍ тырмытӧм ԁа тӧварјас сбывајтӧмлыԍ кріԅіс.

Мііан странаын імеітам мӧԁ пӧлӧс положеԋіје. Рабочӧјјаслӧн заработкајас ԁа крестԏаналӧн ԁохоԁјас ӧԁјӧ соԁӧны. Мі огӧ вевјалӧј леԇны промышԉеннӧј тӧварјас соԃыԍ спрос бӧрԍа. Тајӧ, ԃерт, мііанлы абу оправԁаԋіје. Мі ԁолженӧԍ велавны вевјавны тајӧ спрос бӧрԍаыс, мі ԁолженӧԍ јона ӧԁјӧжык развівајтны мііанлыԍ промышԉенност, јона ӧԁјӧжык соԃтыны паԍкыԁа потребԉајтан тӧварјас леԇӧм, ԁолженӧԍ развівајтны ԋе сӧмын гырыԍ ԁа среԃԋеј, но і посԋі, а сіԇ-жӧ кустарнӧј преԃрпіјаԏіјејас, коԁјас соԁтасны колана промышԉеннӧј тӧварјаслыԍ лыԁ. Мі ԁолженӧԍ буржыка котыртны промышԉеннӧј тӧварјас леԇӧм карын і сіктын. Секі рабочӧјјас ԁа служащӧјјас заработкајаслӧн соԁӧм ԁа колхозԋікјас ԁохоԁјаслӧн соԁӧм оз кут кыпӧԃны мііан рынокјас вылын тырмытӧм. Мі вермам ԁа ԁолженӧԍ справітчыны тајӧ могыскӧԁ матыса каԃын.

Но коԁі оз тӧԁ, мыј капіԏаԉісԏіческӧј госуԁарствојасын, кӧні абуӧԍ ԍорԋіјас вузаԍӧмын тӧварјас абутӧм јылыԍ,—сіјӧ абу ужалыԍ јӧз благосостојаԋіјелӧн показаԏеԉ, а мӧԁарӧ—сіјӧ ужалыԍ јоз массајас гӧԉлунлӧн ԁа корыԍалӧмлӧн показаԏеԉ.

Мііанын—мӧԁ ԃелӧ. Мііан странаын сӧмын колӧм во рабочӧјјаслӧн заработокјас соԃіны 10,5 міԉԉіарԁ шајт вылӧ. Соԃӧны і колхозԋікјаслӧн ԁохоԁјас. Мі вермам раԃујтчыны мііан странаын рабочӧјјаслӧн ԁа крестԏаналӧн благосостојаԋіје быԁмӧмлы. Но татыԍ петӧ, мыј мііан могем: ужалыԍ јӧзлӧн тајӧ быԁмыԍ ԁохоԁјаслы воча јӧткыштны кыԇі промыш-

(Воԇӧ віԇӧԁ 4 лістбокыԍ).

I. СССР-лӧн пыщкӧсса развіԏіје

Та јылыԍ віԍталӧ, ставԍыс меԁвоԇ, СССР пыщкӧсса развіԏіјелӧн став мунӧмыс.

Кӧԏ кытчӧ он віԇӧԃлы, мііан нароԃнӧј овмӧсын мунӧ воԇӧ кыптӧм. Тајӧ оз ло, мыј мііанын абуӧԍ овмӧслӧн бӧрӧ коԉтчыԍ отрасԉјас. Емӧԍ і сещӧмјас. Мііанлы лоӧ прінімајтны спецiаԉнӧј мерајас бӧрӧ коԉтчыԍ отрасԉјас куԅа. Но нароԃнӧј овмӧсын мііан развіԏіјелӧн основнӧј віԅыс віԍталӧ ачыс ас вӧснаыс—сіјӧ петкӧԁлӧ Сӧветскӧј Сојуз вынјаслыԍ ԋеуклоннӧја кыптӧм ԁа вынјӧра соԃӧм.

Кыԇі тӧԃса, вреԃіԏеԉјас ставсӧ вӧчлісны сы могыԍ, меԃым орӧԃны мііан промышԉенноԍтлыԍ ԁа транспортлыԍ кыптӧм. Нај̈ӧ тӧԃісны, мыј кучкалӧны госуԃарстволӧн меԁԍа чувствіԏеԉнӧј ԋерв куԅа. Та вӧсна іностраннӧј развеԁкајас сещӧм настојчівӧја тојлалісны асԍыныс агентјассӧ сіјӧ ԃелӧ вылас.

Но, налы-кӧ і уԁајтчіс паԃмӧԃны сіјӧ ԉібӧ мӧԃлаын мііанлыԍ уж, то сувтӧԃны мііан промышԉенноԍтлыԍ ԁа транспортлыԍ кыптӧм абу најӧ вынјасын. Та ԍерԏі фактјасыс віԍталӧны меԁԍа убеԃіԏеԉнӧја.

Тајӧ воын первој 10 тӧлыԍнас, коԉӧм воԍа соответствујущӧј каԃколасткӧԁ ӧткоԃалӧм ԍерԏі, мііан крупнӧј промышԉенност кыптіс 12,5 прӧчент вылӧ. Тајӧ лоӧ, мыј тавоԍа јанварԍаԋ нојабрӧԇ, коԉӧм воԍа соответствујущӧј 10 тӧлыԍ ԍерԏі, мі бостім проԃукціјалыԍ соԁӧм сӧмын крупнӧј промышԉенност куԅа 7 міԉԉіарԁ 150 міԉԉіон шајт вылӧ. Ӧткӧԃалӧј тајӧ фактсӧ сыкӧԁ, мыј промышԉеннӧј проԃукціјалӧн воын шӧркӧԃа соԃӧм первој піаԏіԉетка каԃколаст чӧжӧн воӧԃчыліс ставсӧ віт міԉԉіарԁ ԁа жын шајтӧ. Тащӧм ногӧн, мііан промышԉенноԍтлӧн воԇӧ успешнӧја мунӧм ԇік тыԁалана. Мі ԁолженӧԍ зіԉны, меԃым тајӧ воԍа коԉӧм кык тӧлыԍӧн соԁтыны тајӧ пріростсӧ нӧшта пара міԉԉіарԁ шајт вылӧ.

Мііан промышԉенност-кӧ свобоԃнӧј кріԅісјасыԍ ԁа воыԍ-во вӧчӧ пыр выԉ шагјас воԇӧ, то оз поԅ тајӧс шуны капіԏаԉісԏіческӧј странајасса промышԉенност јылыԍ. Тырмымӧн інԁыны сы вылӧ, мыј бӧрја 8 воӧн капіԏаԉісԏіческӧј странајасса промышԉенност пережівајтӧ мӧԁ кріԅіс. Первој кріԅісыс кысԍіс 1929 во шӧрԍаԋ 1933 во помӧԇ, мӧԁ ног-кӧ 4 воыԍ ԁыржык, кӧԏ і зев ԋеравномернӧја, став капіԏаԉісԏіческӧј госуԃарствојасӧс шымыртӧмӧн. Тајӧ ԍӧкыԁ кріԅіс помаԍӧм бӧрын коԉі ставыс кујім во і 1937 воын завоԃітчіс выԉ кріԅіс уна капіԏаԉісԏіческӧј странајасса промышԉенностын. Сіјӧ кысԍӧ і тајӧ воын, кӧԏ і разнӧј мераын, унжык капіԏаԉісԏіческӧј странајасӧс шымыртӧмӧн. Став капіԏаԉісԏіческӧј промышԉенноԍтлӧн уровеԋ веԍіг 1937 воын, кор выԉ кріԅіс сӧмын завоԃітчіс, вевтыртіс ставсӧ 3 прӧчент вылӧ тајӧ промышԉенноԍтлыԍ 1929 воԍа уровеԋ. Тајӧ сіјӧ каԃын, кор Сӧветскӧј Сојузса промышԉенноԍтлӧн проԃукціја 1937 воын пӧшԏі 4 пӧв вевтыртіс мііан промышԉенност проԃукціјалыԍ 1929 воԍа размерјассӧ.

Тајӧ фактјасыс ԍетӧны преԁставԉеԋіје сы јылыԍ, кущӧм разнӧј положеԋіје-

Тајӧ лоӧ, мыј ԋекущӧм вреԃіԏеԉјас ез вермыны і оз вермыны мешајтны мііанлыԍ промышԉенност кыпӧԁӧмлы ԁа сіјӧ ԇоріԇалӧмлы. Тајӧ лоӧ, мыј мііан стахановкајас ԁа стахановецјас, мііан честнӧј хоԅајственԋікјас ԁа інжеԋерно-ԏехԋіческӧј работԋікјас тӧԁӧны кытчӧ нуӧԁны ԃелӧсӧ, кужӧны тышкаԍны социаԉісԏіческӧј промышԉенност кыптӧм вӧсна, кужӧны венавны став ԁа быԁԍікас паԃмӧгјас тајӧ туј вылын.

Мііан **віԇму овмӧс** тајӧ воын паныԁаԍіс тӧԁса ԍӧкыԃлунјаскӧԁ, Поволжјеын ԁа сылы ӧткымын матыса облаԍтјасын гожԍа засухакӧԁ јітӧԃын.

Та вылӧ віԇӧԁтӧг, ԅерновӧјјаслӧн валовӧј сбор вылынжык 1936 ԁа 1935 војасса ԍерԏі ԁа сӧмын ԋеуна улынжык коԉӧм воԍа валовӧј сбор ԃорыԍ, кор мііан вӧлі рекорԃнӧј вылын урожај.

Кущӧма јонміс мііан віԇму овмӧс, тыԃалӧ сіԇ-жӧ тащӧмторјыԍ: ԋаԋ заготовітӧм тајӧ воын мунӧ коԉӧм воԍа уровеԋ вылын, кор мііан вӧлі вылын урожај став рајонјасын. Верма ескӧԃны тіјанӧс, јортјас, мыј мііанлыԍ госуԁарство сещӧма обеспечітӧма ԋаԋӧн ԁа мііан запасјасыс сещӧм гырыԍӧԍ, мыј ӧні мііанлы абу страшнӧјӧԍ ԋекущӧм засухајас ԁа ԋекущӧм мукӧԁ віччыԍтӧмторјас. **(Бурнӧј аплоԃісментјас).**

Ԋе сӧмын ԋаԋ куԅа, но і хлопок куԅа, і ԍвеклӧ куԅа, ԁӧм вылӧ, коԁјас јылыԍ воԇԇа крестԏаԋін ез вермы і мӧвпавны. Оз веԍшӧрӧ мііан промышԉенностын ԁа стројкајас вылын ӧні щӧкыԁа тыԁовтчыв рабочӧјјас тырмытӧм. Ԍіктын олӧм, воԇԇакӧԁ ӧткоԃалӧм ԍерԏі, лоі јона обеспеченнӧјжыкӧн, унапӧв куԉтурнӧјжыкӧн ԁа прівԉекаԏеԉнӧјжыкӧн.

Нароԁнӧј овмӧс кыптӧм, промышԉенност ԁа колхознӧј проізвоԁство кыптӧм составԉајтӧны поԁув Сӧветскӧј Сојузса массајаслыԍ благосостојаԋіје соԃтӧмлыԍ. Та јылыԍ віԍталӧ і товарооборотлӧн соԁӧм.

1938 воԍа первој 10 тӧлыԍӧн коԉӧм воԍа соответствујущӧј каԃколаст ԍерԏі мііан **товарооборот** соԁіс 8,5 прӧчент вылӧ. Тајӧ составԉајтӧ товарооборотсӧ пӧшԏі 9 міԉԉіарԁ шајт вылӧ соԃтӧм. Соԁӧмыс абу ічӧт. І век-жӧ мі огӧ вермӧ шуны, мыј сіјӧ мііанлы тырмымӧн соԁӧм.

Быԁӧн тӧԁӧ, мыј проԁовоԉственнӧј прӧԁуктајас куԅа мііан ӧні тырмытӧмыс абу, кыԇі сіјӧ вӧлі-на ԋекымын во сајын. Тајӧ могыскӧԁ мі справітчім ԁа справԉајтчам пыр јонжыка успешнӧја.

Мӧԁ ԃелӧ мукӧԁ промышԉеннӧј тӧварјас куԅа. Тані мііан ем-на ԋе ічӧт тырмытӧм. Мі упорнӧја ужалам сы вылын, меԃым ӧԁјӧжык справітчыны і тајӧ важнӧј могыскӧԁ.

Но інԏереснӧ і тані сравԋітны мііанлыԍ положеԋіје капіԏаԉісԏіческӧј госуԁарствојасын ԃелӧјас

В. М. Молотов јорт ԁокладлӧн проԁолжеԋіје

ԉеннӧј, сіԇі і проԁовоԉственнӧј тӧварјас паскыԁа леԇӧм.

Мијан пыщкӧсса развіԏіје аԇԇӧ асԍыс замечаԏеԉнӧј петкӧԁчӧм і поԉіԏіческӧј јукӧнын,

Окԏабрскӧј ревоԉуцијалӧн 21 во вӧлі та куԅа торјӧн показаԏеԉнӧј. Тырмымӧн тӧԁ вылӧ уԍкӧԁны Сојузса Верховнӧј Сӧветӧ ԁа респубԉікајасса Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас јылыԍ. Коммуԋістјаслӧн ԁа беспарԏіјнӧјјаслӧн блок шеԁӧԁіс тајӧ бӧрјыԍӧмјас вылас јарјугыԃ побеԁа, коԁлӧн веԉікӧј тӧԁчанлуныс мијанлы ставлы гӧгӧрвоана. Тајӧ блокыс Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја знамја улын чукӧртіс ужалыԍ јӧзлыԍ став массаӧс: став нароԃлыԍ 98—99 прӧчент. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Респубԉікајасса Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧмјас, коԁјас мунісны Сојузса Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјыԍӧмјас бӧрын вожын мыԍті, петкӧԁлісны, мыј мијан странаын поԉіԏіческӧј кыптӧм оз чін, а соԁӧ.

Мі сорԋітім сы јылыԍ, мыј Окԏабрскӧј ревоԉуцијалы 20 во кежлӧ течԍіс социаԉізм стрӧітыԍ мијан нароԃлӧн топыԃ мораԉнӧј ԁа поԉіԏіческӧј ӧтувјалун. Мі аԇԇам, мыј колӧм во чӧжӧн мијан нароԃлӧн мораԉнӧј ԁа поԉіԏіческӧј ӧтувјалуныс јонміс ԁа лоі веԉікӧј вынӧн. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Тајӧн віԍтавԍӧ, мыј карса ԁа ԍіктса ужалыԍ јӧз пӧвсын быԃмӧны славнӧј стахановецјаслӧн ԁа стахановкајаслӧн раԁјас, мыј томјӧзыԍ ԁа сӧветскӧј інԏеллігенцијалӧн выԉ слӧјјасыԍ пыр ӧԁјӧжык быԁмӧны куԉтураса, техԋікаса, наукаса ԁа іскусствоса замечаԏеԉнӧј работԋікјас. Колӧ мијанлы сӧмын велавны буржыка котыртны налыԍ ужсӧ, буржыка поԁԃержівајтны промышԉенноԍтса, віԇму овмӧсса, куԉтурнӧј строіԏеԉствоса, техԋікаса ԁа наукаса став воԇынмуныԍ работԋікјасӧс, быԁ ногӧн отсавны налыԍ воԇмӧстчӧм паскӧԁӧмлы.

Мијан лунјас озырӧԍ ужын, пріроԁа завојујтӧмын, рӧԃіна ԁорјӧмын героізмлӧн замечаԏеԉнӧј прімерјасӧн. Сещӧм јӧз, кыԇі Папаԋін ԁа папаԋінецјас, замечаԏеԉнӧј ԉотчікјас—Коккінакі ԁа Бр‘анԃінскіј, коԁјас шенԅӧԁісны быԁӧнӧс асланыс отвагаԃн, сещӧм замечаԏеԉнӧј ԉотчіцајас, кыԇі Валеԉтіна Грізоԃубова, Поԉіна Осіпенко ԁа Маріна Раскова, сӧветскӧј Приморје славнӧј ԁорјыԍјас, коԁјаслӧн ԋімјасыс лоіны ставлы мијанлы меԁԍа матыса ԋімјасӧн—ставныс најӧ лоіны нароԃнӧј массајаслӧн ԉубімецјасӧн. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

А кымын ԍӧлӧм ӧзтісны тајӧ јӧзыс асланыс прімерӧн, рӧԃіналы асланыс преԃанноԍтӧн, асланыс беззаветнӧј героізмӧн, мі тӧԁмалам сӧмын ԍорӧвжык, аскіа лунԍа собыԏіјејасын.

І замечаԏеԉнӧј стахановецјас—социаԉісԏіческӧј уж вывса геројјас, і аркԏікаса ԁа авіацијаса славнӧј геројјас і героіԋајас—рӧԃіна ԁорјыԍјас, і ачыс најӧ лыԃлӧн быԁмӧмыс, і најӧ прімерлӧн зараԅіԏеԉноԍтыс ужалыԍ јӧз паскыԁ слӧјјас пӧвсын—ставыс тајӧ віԍталӧ сы јылыԍ, мыј Сӧветскӧј Сојузса нароԁјас олӧны выԉ, збыԉыԍ замечаԏеԉнӧј олӧмӧн.

Тајӧ олӧмсӧ лӧԍӧԁіс Веԉікӧј Окԏабрскӧј социаԉісԏіческӧј ревоԉуција.

Нароԁ прославԉајтӧ аслас геројјаслыԍ пыр выԉ ԋімјас, коԁјас асланыс ужӧн, тӧԁӧмлунјасӧн ԁа поԁвігӧн прославԉајтӧны мијанлыԍ рӧԃіна.

І ставыс тайын тыԃалӧ јурнуӧԁыԍ ԁа вԁохновԉајтыԍ вӧԉа мијан веԉікӧј боԉшевістскӧј парԏіјалӧн ԁа сіјӧ вожԃлӧн—Стаԉін јортлӧн. (**Бурнӧј, ԁыр ԋужалан аплоԃісментјас**).

II. Межԃунароԃнӧј положеԋіје ԁа СССР

Вужа межԃунароԃнӧј ԃелӧјасӧ.

Ӧніја межԃунароԃнӧј обстановка гӧгӧрвоӧм вылӧ став основнӧјсӧ, коланасӧ ті аԇԇанныԁ светӧ сӧмынна петыԍ „ВКП(б) історіјалӧн“ бӧрја главаын. Сен тајӧс віԍталӧма меткӧја ԁа кучкӧ вескыԁа целӧ.

Сені інԁӧма, кыԇі бӧрја економіческӧј кріԅісјас јоԍтісны проԏіворечіјејас буржуаԅіја ԁа проԉетаріат костын капітаԉізм странајасын ԁа кыԇі чорԅісны кӧсјӧмјасыс агрессівнӧј госуԁарствојаслӧн возмесԏітны економіческӧј кріԅісыԍ воштӧмјас страна пыщкын мукӧԁ омӧԉа защіщајтӧм странајас шщӧт вестӧ. Сені інԁӧма, кыԇі 1935 воын фашістскӧј Італіја уԍкӧԁчіс Абісԍіԋіја вылӧ ԁа порабоԏітіс сіјӧс. Та ԁырјі кутіс тӧԁвылын ԋе сӧмын ачыс Абісԍіԋіја, но і Англіја, сіјӧ інԏересјас куԅа уԁар, Англіјалӧн Јевропаыԍ Інԃіјаӧ, Аԅіјаӧ морскӧј тујјас куԅа. Сені інԁыԍԍӧ сы вылӧ, кыԇі фашістскӧј странајас Італіја ԁа Германіја 1936 воын завоԃітісны војеннӧј інтервенција Іспанскӧј респубԉікалы паныԁ.

Іспаԋіјаын „краснӧјјаскӧԁ“ тышкаԍан преԁлог улын, германскӧј ԁа італјанскӧј фашістјас пыртісны асԍыныс воінскӧј частјас Іспаԋіјаӧ, Франціјалӧн тылын располоҗітчӧмӧн ԁа сыкӧԁ ӧтщӧщ, Англіјалыԍ ԁа Франціјалыԍ Африкаын ԁа Аԅіјаын најӧ колоԋіаԉнӧј влаԃеԋіјејас ԁорӧ морскӧј тујјас бостӧмӧн. Сені інԁыԍԍӧ і сы вылӧ, кыԇі фашістскӧј Германіја мырԁӧн бостіс 1938 воын Австріја. Тајӧн германскӧј фашістјас лӧԍӧԁӧны асланыс туј ԋе сӧмын Ԃунај ју рајонын ԁа Јевропа лун вылын, но асԍыныс зіԉӧмныԍӧ вообще петкӧԃлӧны Рытыввыв Јевропаын ыжыԁалӧм вылӧ.

Ставыс тајӧ лӧԍӧԁіс Јевропаса странајасын імперіаԉісԏіческӧј војналыԍ уналыԁа гӧрӧԁјас. Тајӧс оз аԇԇы сӧмын сіјӧ, коԃі оз кӧсјы ԋемтор аԇԇыны межԃунароԃнӧј ԃелӧјасыԍ.

Сы кынԇі, сені інԁыԍԍӧ сы вылӧ, кыԇі 1937 воын јапонскӧј војенщіна бостіс Пекін ԁа Шанхај, уԍкӧԁчіс Центраԉнӧј Кітајӧ ԁа паскӧԁіс асԍыс імперіаԉісԏіческӧј захватԋіческӧј план Кітај ставнас бостӧм ԁа поԁчіԋітӧм вылӧ. Тајӧ лоӧ, мыј Англіја ԁа США інԏересјаслы, коԁјас нуӧԃӧны ыжыԁ торговԉа Кітајкӧԁ, Јапоԋіја зіԉӧ вӧчны серјознӧј уԁар ԁа шеԁӧԁіс-ԋін тӧԁчымӧн резуԉтатјас. Бӧрја лунјаслӧн собыԏіјејас сӧмын јоԍтӧны Кітајын положеԋіје. Тајӧ сіԇ-жӧ лӧԍӧԁӧ база імперіаԉісԏіческӧј ԃержавајас костын војна паскӧԁӧм вылӧ.

Тайыԍ ставԍыс „ВКП(б) історіјаын“ вӧчԍӧ тащӧм вывоԁ:

„Став тајӧ фактјасыс петкӧԃлӧны, мыј мӧԁ імперіаԉісԏіческӧј војна завоԃітчіс-ԋін ԃелӧ вылын. Завоԃітчіс сіјӧ лӧԋа, војна јӧзӧԁтӧг. Госуԁарствојас ԁа нароԁјас кыԇ-кӧ тӧԁчытӧг кыссісны мӧԁ імперіаԉісԏіческӧј војна орбітаӧ. Војна завоԃітісны мір разнӧј помјасын кујім агрессівнӧј госуԁарство,—Германіјалӧн, Італіјалӧн ԁа Јапоԋіјалӧн фашістскӧј правјащӧј кругјас. Војна мунӧ зев ыжыԁ пространство вылын Гібралтарсаԋ Шанхајӧԇ. Војна уԃітіс-ԋін кыскыны аслас орбітаӧ міԉԉіарԁжынјыԍ унжык насеԉеԋіје. Сіјӧ мунӧ бӧрја помас англіјаса, франціјаса, США-са капітаԉісԏіческӧј інԏересјаслы паныԁ, сы вӧсна мыј кутӧ аслас целӧн мір ԁа вԉіјаԋіје сферајас агрессівнӧј странајаслы поԉза вылӧ јуклӧм, ԁа сіԇ шуԍана тајӧ ԃемократіческӧј госуԁарствојас шщӧт вестӧ.

Мӧԁ імперіаԉісԏіческӧј војналӧн торјалана чертаыс ӧні сыын, мыј сіјӧс нуӧԁӧны ԁа паскӧԁӧны агрессівнӧј ԃержавајас, сіјӧ каԃын кор мукӧԁ ԃержавајас, „ԃемократіческӧј“ ԃержавајас, коԁјаслы паныԁ збыԉыԍԍӧ і вескӧԁӧма војнасӧ, вӧчӧны віԁ, мыј војна налы оз інмы, мыԍкалӧны кіјассӧ, пеԏітчӧны бӧрӧ, ошкӧны асԍыныс міроԉубіјесӧ, віԁӧны фашістскӧј агрессорјасӧс і... сԁајтӧны асԍыныс поԅіцијајассӧ агрессорјаслы секжӧ ескӧԁӧмӧн, мыј најӧ ԁастыԍӧны отпор кежлӧ“.

(*Помыс лоӧ локтан № ын*).

ІСПАԊІЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскӧј міԋісԏерстволӧн офіціаԉнӧј своԁка јуӧртӧ, мыј респубԉіканскӧј војска Ԍегре ју зонаын ԋе сӧмын венісны респубԉікаԋецјасӧн ԋеважӧн бостӧм поԅіцијајас вылӧ мјаԏежԋікјаслыԍ став контратакајас, но і мунісны воԇӧ, пԉеннӧјјасӧс ԁа уна ԍікас војеннӧј маԏеріалјас бостӧмӧн. Респубԉікаԋецјасӧн бӧрја лунјасӧ бостӧм пԉеннӧјјаслӧн став лыԃыс 800 сајас морт.

Ебро ју ԍекторын мјаԏежԋікјас вӧчісны зев чорыԁ атакајас Вента ԁе Компесінес рајонын (6 кілометраын Кербер асыввојвылын). Ԍіерра Агіло рајонын мјаԏежԋікјаслы ԋеуна уԁајтчіс мунны воԇлаԋ.

ԈЕВАНТА ФРОНТ

Нојабр 9-ӧԁ лунлы паныԁа војын респубԉіканскӧј војска выԉыԍ вужісны наступԉеԋіјеӧ Нулос зонаын. Мјаԏежԋікјас ӧԁјӧ еновтісны Періԉјана ԁа Фуенте ԁе Солуԁ берԃыԍ поԅіцијајас. Респубԉіканскӧј војска зајмітісны тајӧ поԅіцијајассӧ ԁа бостісны врагӧн шыбытӧм оружіје: пуԉемјотјас, вінтовкајас ԁа ԋекымын проԏівотанковӧј оруԃіје. Бостӧма пԉенӧ 35 мјаԏежԋікӧс. Респубԉіканскӧј војска нуӧԁӧны воԇӧ успешнӧј наступԉеԋіје.

Мукӧԁ фронтјас вылын вежԍӧмјас абуӧԍ.

Кітајын војеннӧј ԃејствіјејас

ЦЕНТРАԈНӦЈ КІТАЈЫН

Ԋекымын лун упорнӧј обороԋајтчӧм бӧрын кітајскӧј војска еновтісны Цзаоші кар, коԃі сулалӧ Хаԋкоуԍаԋ рытыв-војвылын 90 кілометра сајын. Сы вылӧ віԇӧԃтӧг, мыј кітајскӧј војска коԉісны карсӧ, јапоԋецјаслы пырны сетчӧ ез уԃајтчы —ју вомӧн посвӧлі взорвітӧма бӧрынтчыԍ частјасӧн. Гырыԍ бојјас мунӧны Цзіншаԋ гӧгӧрын Цзаошіԍаԋ (30 кілометра рытыв-војвылын). Хаԋкоуԍаԋ лунвылын кітајскӧј војскаӧн коԉӧма Цзунјан кар. Јапонскӧј самоԉотјасӧн кык лунја бомбарԃірујтӧм тајӧ карсӧ вӧчіс жугласӧм развалінаӧ. Кар вӧсна тышын кыкнан боксаԋыс бостӧма гырыԍ воштӧмјас.

Іностраннӧј кругјас свеԃеԋіјејас серԏі, јапонскӧј команԁоваԋіје чукӧртіс Уханын 30 ԍурс војска.

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

8-ӧԁ нароԃно-ревоԉуціоннӧј армијалӧн частјас ԁа парԏізанјаслӧн отр‘аԁјас воԇӧ топӧԁӧны јапонскӧј колоннајасӧс, коԁјас бӧрынтчӧны Утајшаԋ рајоныԍ (Шанԍі провінцијалӧн асыввој јукӧн) кӧрттујлаԋ. Тајӧ рајонын кітајскӧј војска побеԃајас јылыԍ соԁтӧԁ јуӧртӧмјас серԏі, пԉенӧ бостӧм 151 јапоԋец пӧвсын окажітчіс 24 офіцер.

ЛУНВЫВ КІТАЈЫН

Нојабр 9-ӧԁ лунӧ кітајскӧј самоԉотјас бомбарԃірујтісны Кантонын јапонскӧј аероԁром. Кар вылын ԉотчікјас шыбытісны ԉістовкајас, коԃын кітајскӧј команԁоваԋіје завер‘ајтӧ кантонса олыԍјасӧс, мыј абу ылын сіјӧ лун, кор кітајскӧј војска выԉыԍ пырасны Кантонӧ. Команԁоваԋіје корӧ олыԍјаслыԍ віԇны спокојствіје ԁа уверенноԍт. Бојјас кажԁӧј лунӧн матысмӧны Кантонлаԋ. Кар берԃын парԏізанскӧј отр‘аԁјас нуӧԁӧны акԏівнӧј бојевӧј операцијајас.

Кӧкјамысӧԁ нароԃно-ревоԉуціоннӧј армијалӧн ыжыԁ успех

ЛОНԂОН, 9. Рејтер агентстволӧн чунцінскӧј корреспонԃент јуӧртӧ, мыј 8 нароԃно-ревоԉуціоннӧј армијалӧн частјас ԁа парԏізанјас ԍетісны ыжыԁ поражеԋіје јапонскӧј колоннајасыԍ ӧԏілы Утајшаԋ рајонын (Шанԍі провінцијалӧн асыввој јукӧн). Кітајскӧј војскаӧн бостӧма пԉенӧ 151 јапонскӧј салԃатӧс ԁа мырԃԃӧма 6 поԉевӧј оруԃіје, 30 пуԉемјот, 300 вінтовка ԁа 100 вӧв. Јапоԋецјас бостісны ыжыԁ воштӧмјас віӧмӧн ԁа раԋітӧмјасӧн.

Отв. реԃактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб, на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3527. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.